

Міністерство охорони здоров'я України
Національний фармацевтичний університет
Інститут підвищення кваліфікації спеціалістів фармації

Ministry of Health of Ukraine
National University of Pharmacy
Institute of Qualification Improvement for Pharmacists

ФАРМАЦЕВТИЧНІ ТЕХНОЛОГІЇ, СТАНДАРТИЗАЦІЯ ТА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ЛІКАРСЬКИХ ЗАСОБІВ

Матеріали

**I Науково-практичної Internet-конференції з міжнародною участю
«Фармацевтичні технології, стандартизація
та забезпечення якості лікарських засобів»
21 листопада 2024 року**

**Materials of the
I Scientific and practical Internet conference with international participation
«Pharmaceutical technologies, standardization
and quality assurance of medicines»
November 21, 2024**

**ХАРКІВ
KHARKIV
2024**

УЧАСТЬ ФАРМАЦЕВТІВ, АСИСТЕНТІВ ФАРМАЦЕВТІВ У ВИНИКНЕННІ МЕДИЧНИХ ПОМИЛОК ПРИ ВІДПУСКУ ЛІКАРСЬКИХ ЗАСОБІВ

Єренко О. К.

Запорізький державний медико-фармацевтичний університет,

м. Запоріжжя, Україна

profesor8707@gmail.com

Медична помилка – це дія або бездіяльність медичного або фармацевтичного працівників, що призводить до ненавмисної шкоди пацієнту або потенційного ризику для його здоров'я.

Такі помилки можуть трапитися на різних етапах медичного обслуговування, включаючи діагностику, лікування, проведення процедур та відпуск ліків, і можуть мати різний ступінь наслідків – від мінімальних до серйозних. Медичні помилки при відпуску лікарських засобів є однією з важливих проблем, що впливає на безпеку пацієнтів.

Помилки можуть виникати на різних етапах, зокрема під час отримання рецепту, обробки інформації та відпуску препарату пацієнтові.

Дослідження участі фармацевтів та асистентів фармацевтів у цьому процесі є необхідним для зниження виникнення медичних помилок в управлінні якістю фармацевтичного забезпечення.

При аналізуванні причин виникнення помилок при відпуску ліків можна віднести наступне: неправильне трактування рецепту, що може бути викликано поганим почерком лікаря або неясністю вказівок, помилки у виборі препарату через схожі назви чи упаковки, недостатній контроль за дозуванням, коли фармацевт або асистент фармацевта не перевіряє правильність дози відповідно до віку, ваги та стану пацієнта, неправильне консультування пацієнта щодо застосування ліків, що може призвести до побічних ефектів або відсутності очікуваного ефекту.

Іноді пацієнти просять безрецептурні препарати, не повідомляючи фармацевта про свої хронічні захворювання або одночасний прийом інших ліків.

Недостатній збір інформації про пацієнта може призвести до призначення ліків, які є для нього небезпечними. Відпуск ліків у невідповідній формі (наприклад, таблетки замість капсул або рідина замість ін'єкцій) може знизити ефективність лікування або вплинути на переносимість препарату пацієнтом.

Асистенти фармацевти часто виконують технічні операції, такі як підготовка препаратів до відпуску та перевірка запасів. Однак відсутність належної підготовки або перевірки з боку фармацевта може сприяти помилкам, особливо коли вони працюють самостійно.

Перевтома, високий темп роботи та стресові умови часто сприяють виникненню помилок різного характеру. Дослідження показують, що в аптеках з високим навантаженням кількість медичних помилок зростає, особливо при відпуску рецептурних препаратів.

Участь фармацевтів та асистентів фармацевтів у медичних помилках несе юридичні ризики та негативно впливає на довіру пацієнтів. Питання

відповідальності за помилку має розглядатися з урахуванням рівня участі кожного працівника в процесі відпуску ліків.

Впровадження подвійної перевірки, де працівники аптеки окремо перевіряють рецепт і відпуск препарату, може знизити кількість помилок.

Використання інформаційних систем, які автоматично контролюють правильність дозування та сумісність ліків. Регулярне навчання та підвищення кваліфікації для фармацевтів та асистентів фармацевтів, особливо у питаннях взаємодії препаратів, дозування та протипоказань.

Висновки. Помилки при відпуску лікарських засобів можуть мати серйозні наслідки для здоров'я пацієнтів. Для зменшення ризиків необхідне системне вдосконалення роботи аптек, включаючи належний контроль за якістю, модернізацію навчання та підтримку з боку інформаційних технологій.